



Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta

Ilmoituksen tekijä

Svenska Kulturfonden i Björneborg-säätiö
Mikonkatu 20-22
28100 PORI
Y-tunnus 0225051-3

Puhdistettavan alueen sijainti

Mikonkatu 17, 28100 PORI
kiinteistötunnus 609-003-36-3

Kiinteistön omistaja

Svenska Kulturfonden i Björneborg-säätiö

Vireilletulo, vireilletulon peruste ja viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Varsinais-Suomen ELY-keskukselle 2.5.2023.

Alueen aiempi käyttö ja tuleva käyttö

Nykyisin ilmoituksen kohteena olevalla kiinteistöllä sijaitsee alueella aikaisemmin toimineen Palojoen tekstiilitehtaan asuin- ja toimistotiloja. Pohjoisimman asuin- ja liikerakennuksen kellaritilassa on entinen kattila-/polttoainevarastotila, jonka lattian alla on mahdollisesti pikisively.

Alue on merkitty voimassa olevassa asemakaavassa Palvelurakennusten korttelialueeksi merkinnällä P-10. Kiinteistölle on tarkoitus rakentaa uusi koulukampus. Rakentamisen yhteydessä puretaan tontilla sijaitsevia rakennuksia. Lisäksi uudisrakentamishankkeen yhtenä tavoitteena on toteuttaa maanalainen kulkuyhteys Liisantorilla sijaitsevalle urheilukentälle.

Lähiympäristö

Ilmoituksen kohteena oleva kiinteistö rajoittuu lännessä SKiB:n koulukiinteistöön, idässä Eteläpuistoon, etelässä Mikonkatuun ja pohjoisessa asuin- ja liikekiinteistöihin.

Kiinteistö ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Lähin pintavesi Kokemäenjoki, sijaitsee noin 700 m etäisyydellä kohteesta pohjoiseen.

Alueella tehdyt maaperä- ja pohjavesitutkimukset

Maanpinta kiinteistöllä on noin tasolla +7,50 (N2000). Tutkimusten perusteella alueella on noin metrin paksuisen täyttömaakerroksen alla noin metrin paksuinen hiekkaa sisältävä kerros. Hiekkakerroksen alla on 3...9 metrin paksuinen savi-/silttikerros. Orsivesipinta on arvion mukaan noin 1,5...2 metrin etäisyydellä maanpinnasta (noin tasolla +5,5...+6,0). Alueelle 2021 asennetussa pohjavedenpinnan havaintoputkessa vesipinta on vaihdellut tasolla +1,95... +2,1.

Alueen maaperän pilaantuneisuutta on tutkittu alustavasti 4.12.2019 (Ramboll Finland Oy, 20.12.2019. Maaperän alustava pilaantuneisuustutkimus, SKIB Kampus, ent. Palojoen kiinteistö, Malminpää, Pori). Tutkimuksessa alueen täyttökerroksessa todettiin alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä (240 mg/kg) tutkimuspisteessä 103 ja kynnysarvon ylittävä pitoisuus (110 mg/kg) lyijyä tutkimuspisteessä 101. Tutkimuspisteellä 104 todettiin lievästi kynnysarvon ylittävät pitoisuudet kobolttia (22 mg/kg) ja nikkeliä (52 mg/kg).

Lisäksi alueella on otettu marraskuussa 2021 maaperänäytteitä kuudesta tutkimuspisteestä (A-Insinöörit, 5.1.2023. TYÖNRO 210037 Bss+SkIB-kampus Pori. Lausunto pilaantuneisuustutkimuksesta). Vuoden 2021 tutkimuksissa alueen maaperässä todettiin kynnysarvon ylittävät pitoisuudet lyijyä (76...130 mg/kg) tutkimuspisteissä P204 ja 205. Lisäksi todettiin kynnysarvon ylittävät pitoisuudet fenantreenia, fluoranteenia ja bentso(a)pyreenia tutkimuspisteissä P202 ja P204. Kynnysarvon ylittävät pitoisuudet todettiin täyttömaakerroksissa.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Maaperän pilaantuneisuusarvio on tehty viitearvovertailuna (A-Insinöörit 5.1.2023) vertailemalla saatuja tutkimustuloksia asetuksen 214/2007 mukaisiin vertailuarvoihin huomioiden alueen tuleva käyttö. Tutkimuksissa alueen maaperässä on todettu kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia lyijyä, kobolttia, nikkeliä, fenantreenia, fluoranteenia ja bentso(a)pyreenia. Lisäksi yhdessä tutkimuspisteessä on todettu alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä.

Tehtyjen tutkimusten ja pitoisuustarkastelun perusteella alueella ei todettu maaperän puhdistustarvetta. Maaperän puhdistustarve on kuitenkin arvioitava uudestaan rakennusten purkutöiden yhteydessä tehtävillä koekuoppatutkimuksilla. Alueella tehdään rakentamisen takia kaivutöitä ja alueen maakerrokset poistetaan pääosin noin kolmen metrin syvyyteen saakka. Alueen maaperässä havaittiin raskasmetalleilla ja PAH-yhdisteillä kynnysarvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, ja täten maa-aineksilla on sijoitusrajoituksia.

Alustavan arvion mukaan alueella on kynnysarvon ylittäviä kaivettavia maa-aineksia 600 m³kt ja alemman ohjearvon ylittäviä maa-aineksia 100 m³kt. Kunnostettavan alueen pinta-ala on arvion mukaan noin 700 m².

Maaperän puhdistustavoite ja puhdistussuunnitelma

Kunnostustavoitteeksi esitetään alueelle rakennettavan uudisrakennuksen rakennuspohjalle asetuksen 214/2007 mukaisia alempia ohjearvoja (metallit) ja haihtuvien yhdisteiden (fenantreeni, fluorantreeni ja bentso(a)pyreeni) osalta asetuksen kynnysarvotasoja. Kohteeseen rakennettavan piha-alueen päällystämättömien alueiden pintakerroksen (0 -1 m) kunnostustavoitteeksi esitetään kaikkien haitta-aineiden osalta asetuksen kynnysarvotasoja ja maanpinnan tasosta metrin syvyydestä alaspäin asetuksen alempia ohjearvoja.

Maaperän kunnostaminen toteutetaan massanvaihdoilla alueen tulevan rakentamisen yhteydessä. Alueelle tehdään lisäkoekuoppatutkimuksia rakennusten purkutöiden jälkeen, ennen maanrakennustöiden aloittamista. Palojoen kiinteistöjen alueelle tehdään koekuoppia vähintään 6 kpl. Purettavan pihasiiven alueella tehdään koekuoppia 3 kpl ja purettavan käsityörakennuksen alueelta koekuoppia 2 kpl. Pilaantuneet maat kuljetetaan sellaiseen käsittely- tai vastaanottopaikkaan, jolla on ympäristönsuojelulain 27 §:n tarkoittama ympäristölupa tai muu ympäristönsuojelulaissa mainittu lupa käsitellä pilaantuneita maita.

Jätteensekaiset kaivumaat, jotka sisältävät jätettä yli 10 tilavuusprosenttia, toimitetaan luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. Hyödyntämiskelpoinen, haitta-ainepitoisuuksiltaan alemman ohjearvon alittava maa-aines, joka ei sisällä haihtuvia yhdisteitä, pyritään ensisijaisesti hyödyntämään alueelle rakennettavan rakennuksen vierustäytöissä ja piha-alueiden täytöissä ja rakennekerrosten jakavassa kerroksessa. Tarvittaessa maa-ainesta hyödynnetään täytöissä rakennuksen alla. Työmaa-alueella voidaan välivarastoida hyödynnettäviä maa-aineksia, mikäli se on tilan takia mahdollista. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet selvitetään edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.

Kohonneita, kynnysarvotason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät täyttökerrokset merkitään selkeästi erottuvalla huomiorakenteella. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maiden hyödyntämispaikat ja -määrät dokumentoidaan ja merkitään loppuraporttiin.

Puhtaat kaivumaat (kynnysarvon alittavat) pyritään hyödyntämään kohteessa. Mikäli niitä ei ole mahdollista hyödyntää kiinteistön täytöissä, ne toimitetaan maankaatopaikalle tai käytetään viranomaisen hyväksymissä hyödyntämiskohteissa. Kiinteistön alueelta ei toimiteta mitään maa-aineksia pohjavesialueille, eikä rakennuspaikoille, joilla ei ole lupaa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.

Haitta-ainepitoisuuksiltaan kunnostustavoitteet ylittävät maamassat poistetaan alueelta. Kaivun aikana kuljetettavan maa-aineksen haitta-ainepitoisuuksia seurataan kenttä- ja laboratoriokokein. Työn valvojaksi nimetään ennen kunnostustöiden aloittamista ympäristöasiantuntija. Työn valvojan ja urakoitsijan yhteistiedot ilmoitetaan ympäristöviranomaisille ennen töiden aloittamista.

Puhdistustavoitteen toteutuminen varmistetaan tarpeellisella määrällä jäännöspitoisuusnäytteitä, jotka analysoidaan laboratoriossa. Jäännöspitoisuusnäytteistä analysoidaan vähintään raskasmetallit ja PAH-yhdisteet sekä tarvittaessa öljyhiilivedyt. Jäännöspitoisuusnäytteiden analyysitulokset liitetään laadittavaan loppuraporttiin.

Massojen kuljetukset ja käsittely hoidetaan siten, ettei ympäristölle aiheudu pölyhaittoja. Pölyäminen estetään tarvittaessa kostutuksella. Haitta-aineiden leviäminen estetään kuljetuksien aikana kuormien peittämisellä.

Puhdistustyöt kohteessa aloitetaan maarakennustöiden yhteydessä elokuun 2023 alussa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Varsinais-Suomen ELY-keskus on tarkastanut Porin kaupungissa sijaitsevan kiinteistön 609-003-36-3 pilaantunutta maaperää koskevan ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn maaperän puhdistamisen seuraavin ehdoin:

Puhdistustavoitteet

- 1 Pilaantuneen maaperän puhdistustöitä on jatkettava, kunnes ilmoituksessa mainitun kiinteistön maaperään jäävien haitta-aineiden pitoisuudet eivät **uudisrakennusten alapuolisessa maaperässä** ylitä metallien osalta asetuksen 214/2007 mukaisia alempia ohjearvoja ja haihtuvien yhdisteiden osalta asetuksen kynnysarvoja seuraavasti:

Haitta-aine	Pitoisuus (mg/kg)
Lyijy	200
Koboltti	100
Nikkeli	100
Fenantreeni	1
Fluoranteeni	1
Bentso(a)pyreeni	0,2

Rakennettavien piha-alueiden pintamaakerroksen puhdistustöitä on jatkettava, kunnes maaperään jäävien haitta-aineiden pitoisuudet alittavat asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot seuraavasti:

Haitta-aine	Pitoisuus (mg/kg)
Lyijy	60
Koboltti	20
Nikkeli	50
Fenantreeni	1
Fluoranteeni	1
Bentso(a)pyreeni	0,2

Pintamaana tarkoitetaan tässä tapauksessa maanpintaa ja sen alla olevaa vähintään 1 m paksuista maakerrosta.

Piha-alueiden pintamaakerroksen alapuolella puhdistustöitä on jatkettava, kunnes maaperään jäävien haitta-aineiden pitoisuudet alittavat asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot seuraavasti:

Haitta-aine	Pitoisuus (mg/kg)
Lyijy	200
Koboltti	100
Nikkeli	100
Fenantreeni	5
Fluoranteeni	5
Bentso(a)pyreeni	2

Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 painoprosenttia.

Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä todetaan muita asetuksessa mainittuja haitta-aineita, joiden pitoisuudet ylittävät alemmat ohjearvot/kynnysarvot, on maaperän puhdistustyötä jatkettava edellä mainitun mukaisesti myös näiden aineiden osalta.

- 2 Maaperän puhdistustöitä voidaan jatkaa tämän päätöksen mukaisesti ilmoituksessa mainitun kiinteistön naapurikiinteistöjen alueelle siltä osin, kun on tarpeellista, jotta puhdistukselle asetetut puhtausarvot saavutetaan. Puhdistustöistä tulee tällöin sopia puhdistustoimenpiteiden kohteeksi tulevien kiinteistöjen omistajien kanssa. Muussa tapauksessa pilaantuneiksi todettujen alueiden maaperän puhdistamisessa on noudatettava ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaista menettelyä.
- 3 Mikäli ilmoituksessa mainitun kiinteistön maaperään jää parhaasta mahdollisesta kaivutyöstä huolimatta haitta-aineita, joiden pitoisuudet ylittävät määräyksessä 1 asetetut pitoisuusarvot, on maaperän puhdistamisesta vastuussa olevan arvioitava kiinteistön puhdistustarve kokonaan uudelleen valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisella menettelyllä. Arvioinnista on laadittava erillinen raportti, joka on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle puhdistamista koskevan loppuraportin yhteydessä. ELY-keskus arvioi raportissa esitettyjen tietojen perusteella puhdistustyön mahdolliset jatkotarpeet, ja ilmoittaa niistä puhdistamisesta vastuussa olevalle. Maaperän puhdistamisesta vastuussa olevan on tässä tapauksessa varauduttava siihen, että puhdistustöitä on jatkettava arvioinnin lopputuloksen mukaan jollain muulla kuin massanvaihtomenetelmällä.

Maa-ainesten käsittely, varastointi ja kuljettaminen

- 4 Kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee tutkia ennen niiden kuljettamista vastaanottoon. Maanäytteistä tulee analysoida vähintään määräyksessä 1 mainittujen haitta-aineiden pitoisuudet. Näytteet on

otettava ja analysoitava siten, että kaivetun maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet saadaan edustavasti selvitettyä.

- 5 Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 6 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia. Ennen kaivutöiden aloitusta on puhdistustyöstä vastaavan selvitettävä, minne haitta-ainepitoiset maa-ainesjätteet voidaan toimittaa käsiteltäväksi. Tieto vastaanottajasta tulee liittää määräyksen 10 mukaiseen aloitusilmoitukseen.
- 6 Mikäli alueella on tarpeen välivarastoida haitta-ainepitoisia maa-aineksia, tulee välivarastoinnin olla mahdollisimman lyhytaikaista. Välivarastoitava maa-aines ei saa sisältää helposti kulkeutuvia haitta-aineita. Välivarastoitava maa-aines on peitettävä, jos sääolosuhteet ovat sellaiset, että maa-ainekset voivat levitä tuulen tai sadevesien mukana.
- 7 Kaivantojen täytöissä voidaan hyödyntää alueelta kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita eri alueilla ja jotka sisältävät jätettä alle 10 tilavuusprosenttia.

Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja haitta-aineiden liukoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.

Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maiden hyödyntämispaikat ja -määrät tulee dokumentoida ja merkitä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin.

- 8 Työn aikainen maankaivu ja liikenne on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi. Pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.

Kaivantovesien käsittely

- 9 Pinta- ja hulevesien pääsy alueelle kaivettuihin kaivantoihin tulee estää. Mikäli kaivantoon kertyy vettä, on sen haitta-ainepitoisuudet selvitettävä ennen kuin vedet johdetaan pois. Vedestä on analysoitava vähintään maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.

Vettä ei saa johtaa maastoon tai hulevesiviemäriin, mikäli vedessä havaitaan haitta-aineita, joiden pitoisuudet ylittävät VNa 1022/2006 liitteen 1 mukaiset ympäristölaatunormit. Veden johtamisesta jätevesiviemäriin tulee sopia

vesilaitoksen kanssa hyvissä ajoin ennen veden johtamista.

Mikäli kaivantoihin kertynyttä vettä ei voida ominaisuuksiensa vuoksi johtaa sellaisenaan jätevesiviemäriin, on se poistettava esimerkiksi imuautolla tai puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla, jonka käytön Varsinais-Suomen ELY-keskus on hyväksynyt.

Talteen otettu, haitta-aineita sisältävä vesi on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisen jätteen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja jätelain (646/2011) 121 §:n mukaisesti.

Kaivualueen jäännöspitoisuudet

- 10 Puhdistustyön lopputulos on todennettava laboratoriossa analysoitavien jäännöspitoisuusnäytteiden avulla. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Jokaista noin 100–200 m²:n suuruista puhdistettua aluetta kohti on koottava vähintään viisi jäännöspitoisuusnäytettä (kaivannon seinämät ja pohja). Mikäli jonkin kaivualueen pinta-ala jää edellä mainittua pienemmäksi, on tällaiselta alueelta koottava vähintään kaksi jäännöspitoisuusnäytettä, jotka edustava kaivannon pohjalle ja kaivannon seinämiin jäävää maaperää

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

- 11 Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Henkilöllä tulee olla voimassa oleva ympäristönäytteenottajien henkilösertifiointiin kuuluva pätevyystodistus, tai kokemusta useasta ilmoituksessa mainitun puhdistusmenetelmän ohjauksesta, sekä maaperänäytteenotosta ja kenttämittausmenetelmien käytöstä. Asiantuntijan on ohjattava puhdistustyötä toimenpidealueella aina kun pilaantuneita maita kaivetaan tai toimitetaan muualle käsiteltäviksi. Kyseisen henkilön nimi ja yhteystiedot sekä puhdistamisen aloittamis- ja lopettamisajankohdat on ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 12 Puhdistamisen aikana on pidettävä kirjaa näytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimittavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen ja muiden jättejakeiden määrästä ja sijoituskohdista.
- 13 Mikäli puhdistamisen aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu alueella aiemmin tehdyissä tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava

viipymättä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

- 14 Maaperän puhdistustyön päätyttyä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:
- puhdistetun alueen tunnistetiedot,
 - puhdistuksen aloitus- ja lopetuspäivät sekä työn kokonaiskesto,
 - yhteenvetotaulukko maanäytteiden kenttä- ja laboratorioanalyysien tuloksista,
 - kartta, josta selviää, mistä kohdista ja miltä syvyyksiltä pilaantuneita ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia on poistettu, mille alueelle on jäänyt kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sekä jäännöspitoisuusnäytteiden sijainti
 - poistettujen maa-ainesten sekä muiden jätejakeiden vastaanottoa paikkojen tiedot ja niihin toimitetun jätteen ja maan kokonaismäärät sekä haitta-ainepitoisuudet,
 - kaatopaikalle toimitetun maa-ainesjätteen kaatopaikkakelpoisuustestien tulokset, tai muu arvio jätteen kaatopaikkakelpoisuudesta
 - kaivannoista mahdollisesti poistetun veden laatu-, määrä-, ja mahdolliset käsittely- ja johtamistiedot
 - arvio kaivutyön lopputuloksesta, siihen liittyvät epävarmuustekijät sekä mahdolliset esitykset jatkotoimenpiteistä.

Puhdistuksen loppuraportti on toimitettava tarkastettavaksi Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä tiedoksi Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen päättymisestä.

Varsinais-Suomen ELY-keskus tarkastaa loppuraportin ja antaa siitä lausunnon, jossa esitetään mm. arvio siitä, onko puhdistustyössä noudatettu puhdistustyötä koskevaa päätöstä. Valvontatyöstä peritään ELY-keskusten maksullisista suoritteista vuonna 2023 koskevan valtioneuvoston asetuksen (1357/2022) mukainen maksu.

- 15 Varsinais-Suomen ELY-keskus voi antaa maaperän puhdistustyöhön liittyvien ennalta arvaamattomien tulosten tai seikkojen perusteella tarvittaessa ilmoituksessa mainittuja puhdistustyötä koskevia ohjeita tai määräyksiä.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain (524/2014) 136 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen (ELY-keskus) antaa ilmoituksen johdosta tekemässään päätöksessä tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista, maa-aineksien hyödyntämisestä ja tarkkailusta. Tässä päätöksessä annettujen määräysten tarkoituksena on tarkentaa mm. puhdistustyön tavoitteita, puhdistustyön ohjaus- ja valvontamenettelyä sekä lopputuloksen raportointia.

Määräys 1

Päätöksessä on hyväksytty pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevassa ilmoituksessa esitetyt puhdistustasot, koska ne on katsottu riittäviksi ympäristö- ja terveysriskin ehkäisemisen näkökulmasta huomioiden maaperässä todettujen haitta-aineiden ominaisuudet ja alueen maankäyttö.

Piha-alueiden pintamaille on asetettu haitta-aineiden kynnysarvopitoisuuksiin perustuvat puhtausarvot. Tällä halutaan varmistua, ettei pintamaahan jää haitta-aineita, joista voisi aiheutua haittaa tai vaaraa piha-alueella liikkuvien ja oleskelevien terveydelle. Tällaisten pintamaiden käyttöä ei tarvitse jatkossa rajoittaa.

Määräys 2

Osa havaituista haitta-ainepitoisista maista sijaitsevat lähellä naapurikiinteistön rajaa. Siten on mahdollista, että haitta-aineita on levinnyt myös naapurikiinteistön puolelle. Puhdistustöiden toteuttaminen naapurialueella on tarvittaessa pyrittävä sovittamaan nyt tehtävän puhdistustyön yhteyteen.

Määräys 3

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava kokonaan uudelleen, mikäli tässä päätöksessä ratkaistua puhdistustyötä ei saada toteutettua asetettujen puhtausarvojen mukaisesti. Menettely on tarpeen, koska pilaantuneen maan poistotyön jälkeen haitta-aineiden pitoisuudet ja kokonaismäärät poikkeavat kunnostussuunnitelman puhdistustarpeen arvioinnissa käytetyistä tiedoista ja jotta valvova viranomainen pystyy arvioimaan tarvittavat jatkotoimenpiteet.

Määräys 4

Kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edellytetty selvittämään näytteenoton avulla, jotta maa-ainekset pystytään toimittamaan niiden vaatimaan käsittelyyn.

Määräys 5

Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 6 mukaisesti, on edellytetty toimittamaan ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi luvan omaavaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan, koska jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään.

Määräykset 6 ja 8

Jätelain 13 §:ssä edellytetään muun muassa, että jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai

yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa on huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua, hajua tai viihtyisyyden vähenemistä.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta ja vaarallisesta jätteestä. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle.

Määräys 7

Kaivettavien maa-ainesten, joiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat puhdistustavoitteet, hyödyntäminen on sallittu kaivantojen täytöissä, koska maa-ainesten sisältämistä haitta-aineista ei riskinarvioinnin perusteella aiheudu terveys- eikä ekologista riskiä.

Määräys 9

Kaivantoihin kertyvien vesien haitta-ainepitoisuudet on edellytetty selvittämään ja pilaantuneet vedet käsittelemään, jotta vedessä olevat haitta-aineet eivät pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle, eivätkä aiheuttamaan maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Määräys 10

Jäännöspitoisuusnäytteiden avulla varmistetaan puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista.

Määräykset 11-14

Pilaantuneiden maiden puhdistamista koskeva tiedottaminen, puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta.

Puhdistustyön luotettava ohjaus edellyttää, että työtä ohjaavalla henkilöllä on voimassa oleva ympäristönäytteenottajan pätevyystodistus, tai kokemusta useasta massanvaihtotyönä tehdyn puhdistustyön ohjauksesta. Puhdistustyötä ohjaavan henkilön on oltava paikalla aina kun pilaantuneeksi todettuja maita kaivetaan tai poistetaan työmaa-alueelta, jotta hän voi mm. merkitä kuormakohtaisiin siirtoasiakirjoihin tiedot kuormassa olevan maan haitta-aineista ja niiden pitoisuuksista.

Määräys 15

Puhdistustyön yhteydessä voi tulla esille ennalta arvaamattomia asioita, joihin tätä päätöstä tehtäessä ei ole ollut mahdollista varautua. Tästä syystä ELY-keskus

varaa itselleen mahdollisuuden antaa ohjeita tai määräyksiä tällaisia tilanteita varten.

Sovelletut oikeusohjeet

- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 136, 190, 191 ja 205 §
- Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §
- Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
- Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121 ja 122 §
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
- Valtion maksuperustelaki (150/1992)
- Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022)
- Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)
- Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Asetuksen 1357/2022 maksutaulukon mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittely maksaa 58 euroa/h. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on kulunut 8 tuntia, joten maksu on 464 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 387/2020 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 30.6.2028 saakka.

Muutoksen haku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskuksen verkkosivuilla: osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös Porin kaupungin verkkosivuilla.

Asiakirjan hyväksyntä

Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Erika Liesegang ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Elinor Slotte. Päätös on hyväksytty sähköisesti, mistä merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (Svenska Kulturfonden i Björneborg-säätiö,
kimmo.ankelo@skib.fi)

Tiedoksi

Porin kaupunki/ Kaupunginhallitus (kirjaamo@pori.fi)
Porin kaupunki/Ympäristöviranomainen (ymparistovalvonta@pori.fi)

Liitteet

Liite 1. Kartta puhdistettavasta alueesta
Liite 2. Valitusosoitus

Kartta puhdistettavasta alueesta (Sitowise Oy, 5.4.2023. St1 TS Pöytyä Kyrö 1110. Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma)

9.6.2023

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 19.7.2023.**

Sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204

65101 Vaasa

Vaihde 029 56 42611, Kirjaamo 029 56 42780

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

9.6.2023

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja VARELY/2834/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2834/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Liesegang Erika 09.06.2023 08:57

Ratkaisija Slotte Elinor 09.06.2023 08:59